

Lezing: “ Heeft de jonge boer nog toekomst ? ”

Verslag van de lezing van Eke Folkerts op **17 januari 2020** gehouden in het Fries Landbouwmuseum te Leeuwarden en georganiseerd door het Lânboukundich Wurkferbân van de Fryske Akademy.

Eke Folkerts is p.r.- medewerkster op de Dairy Campus te Leeuwarden en voorzitter van de AJF (Agrarische Jongeren Friesland) en in deze laatste hoedanigheid voor deze inleiding uitgenodigd. Dat dit onderwerp actueel is laat de onrust omtrent de stikstofuitstoot en – depletie, de opkoopregelingen van de overheid voor boeren en de groeiende belangstelling onder boeren voor emigratie zien.

Haar inleiding begon met het tonen van de wereldkaart om gebieden geschikt voor landbouw aan te duiden, want op veel delen van de continenten is dit tot nu toe niet mogelijk. Vervolgens verscheen de wereldkaart met daarop in accentkleuren de dichtst bevolkte gebieden. In en rond deze laatste gebieden is echter geen goede landbouwgrond voorhanden. Maar in ons land verdween tot 2012 jaarlijks 7500 ha. ook goede landbouwgrond aan wegen, infrastructuur en woningbouw, overeenkomend met een totaal gebied van 1214 km²!

Ondanks recente berichten in de media over de kritische houding van jonge boeren ten aanzien van de politiek, de gevestigde standsorganisaties en de media zelf, is uit een enquête onder haar eigen achterban het tegendeel gebleken. 75% van de jonge boeren wil zijn/haar boerenbedrijf verduurzamen en stappen zetten in de richting van de kringlooplandbouw.

De spreekster ziet de sector in de toekomst sterk veranderen maar signaleert wel nog voldoende perspectief voor jonge boeren, wellicht met een grote variatie tussen bedrijven in Nederland.

Ze denkt hierbij aan grootschalige boerenbedrijven, biologisch werkende boeren, gemengde bedrijven en kringlooplandbouwbedrijven, naast boeren, die met hulp van de vooruitgang in de technologie, in combinatie met ander (betaald) werk zullen boeren, bijv. beheren van het landschap. Een reactie uit de zaal: een tweede tak naast het boerenbedrijf is in het verleden een fiasco gebleken. Een prijsverhoging voor de landbouwproducten zou deze ontwikkeling moeten voorkomen!

Volgens haar houdt de **jonge Friese boer** de moed erin en zien ze ook kansen die het klimaatbeleid met zich mee brengt. Ze noemde uitdagingen op het gebied van: productie van duurzame energie, van opslag van CO² in de grond op het bedrijf (via verhogen gehalte organische stof), van waterberging en van productie van biomassa(!), mits er een verdienmodel aan is gekoppeld.

De **AJF** oppert ook de uitdaging de boer meer in te schakelen bij beheer van natuurgebieden door deze voor extensieve beweiding open te stellen, waardoor er ruimte op de boerenbedrijven ter compensatie van boven genoemd verlies ervan ontstaat.

Verdwijnen de agrarische bedrijven op het platteland dan daalt de leefbaarheid op ons platteland, maar verdwijnt ook de dorpschool, de winkel en komt er geen kip meer in de kerk.

Boeren zorgen volgens Eke Folkerts voor sociale verbanden en werkgelegenheid en vormen de ruggesgraat van de samenleving op het platteland.

Ze eiste duidelijk dat de overheid woord houdt en een solide, niet zwalkend landbouwbeleid hanteert. De al doorgevoerde verbeteringen in de agrarische bedrijfsvoering, zoals de reductie van de ammoniakuitstoot, krijgen we moeilijk bij het publiek erin en daar moeten we, zo besloot zij, ook aan werken.